

Бухълъ, гжска, котка и мишка.

(Басня по Флориана — за юноши.)

Единъ бухълъ младъ, въ гората уловенъ,
Въ училище едно живѣлъ опитоменъ
Съсь старата котка и младата гжска,
Съсь които ималъ приятелска връзка.
И тритъ свободно ходещъ въ класовѣтъ,
Научили много мждреци, поети:
Манета Себенитски¹⁾, Старий Херодота²⁾,
Титъ-Ливия³⁾ римски и Валтера-Скота⁴⁾.
Една вечеръ почватъ разпри оживени, —
(Както това правятъ нашитѣ учени)

За стари народи
Борбата се води.
Котката начена
Съсь теза учена:

„Първитѣ и славни Египтени древни
Заслужватъ въвъ всичко вѣнцитѣ хвалебни.

Тозъ народъ билъ уменъ,
Въздържанъ и скромненъ;
Закони зачиталъ,
Богове почиталъ,
А за туй едното,
Има първенството.“

Бухълтъ слѣдъ нея съсь силна защита
На старитѣ гърци вѣнци ще изплита:
„Атинянитѣ азъ най много обичамъ
Надъ всичкитѣ други тѣхъ първи наричамъ.
Какъвъ свѣтълъ духъ, какъвъ слогъ цвѣтистъ!
Кой други народъ е тъй великъ артистъ?
Атиняни сж били умни, даровити,
На свѣта сж дали люде знаменити;

¹⁾ Манетосъ (Манетонъ) бѣлѣжитъ египетски първо-
свещеникъ и историкъ; живѣлъ въ III. вѣкъ прѣди Христа.

²⁾ Херодотъ, знаменитъ гръцки историкъ, нарича се
баща на историката (484—406 прѣди Христа),

³⁾ Титъ-Ливий, латински историкъ, написалъ е „рим-
ска история“ (59 пр. — 19 сл. Христа).

⁴⁾ Валтеръ-Скотъ, знаменитъ шотландски поетъ
(1771—1832 г.)

За туй тѣмъ се пада
Първата награда.“ —

Докачи се наш'та гжска,
Разгнѣви се и засъска:

„Вий шега си бийте,
Истината крийте.

А Римлянитѣ славни? Кой ще може съ тѣхъ
Сравнение да прави, да имъ хвърля прахъ?
Народъ великъ, могъщъ, прѣвъ е и най-главенъ,
Въ изкуства и войни най-много е славенъ;

На римски закони
Моитѣ поклони;
Римъ всичко създалъ,
Свѣта завладѣлъ.“

Така тѣзъ педанти¹⁾ съ силни аргументи²⁾
Бранѣха жестоко своитѣ клиенти.
Въвъ борбата тая, тъкмо въвъ разгара,
Явява се тамъ мишка една стара,
Която изгризла много теми тъмни,
Съсь които сѣвга гнѣздото си пълни.
„Слушайте ме, каза, юристи бѣбриви,
Еластични сили, лесно извѣртливи,

На разпята тая,
Ето гдѣ е края:

Стариятъ Египетъ котката почиталъ,
А градътъ Атина съ бухала се кичалъ;
Славниятъ пкъ Римъ, свѣтскиятъ прѣстолъ
Гжскитѣ отглеждалъ въ своя капитолъ.³⁾“

*Интересътъ — той ни движи и владѣе,
Той говори, пѣе, плаче и се смѣе.*

София, 20 февруарий 1907 г.

Н. Лазаровъ.

¹⁾ Хора, които строго се придържатъ до онова, което
знаятъ.

²⁾ Доказателства.

³⁾ Капитолиумъ, храмъ и крѣпостъ на капитолийската
могила (една отъ седемтъ могили на града Римъ), е билъ
религиозно-политически центъръ на цѣлото римско царства.